

Quicksan flora en fauna

Nieuwbouw Clubgebouw

Hockeyclub IJsseloever te IJsselstein

Lobith, augustus 2016

Quicksan flora en fauna

Nieuwbouw clubgebouw Hockeyclub IJsseloever te IJsselstein

Lobith, 8 augustus 2016

Status: Concept

Opdrachtgever: RO24

Contactpersoon: Dhr. J. Staps

Uitgevoerd door: Van der Molen Groenconsult
ing. J. van der Molen
Walhof 2
6915 AV Lobith
Tel: (+31) 0316 – 54 23 32
Fax: (+31) 0316 – 54 27 26
Email: info@molengroen.nl
Internet: www.molengroen.nl

Veldwerk: ing. J. van der Molen

Projectnummer: 16.022

Inhoud

1. Inleiding	7
2. Wettelijk kader	8
2.1 Flora- en Faunawet	8
3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode	11
3.1 Gebiedsbeschrijving	11
3.2 Voorgenomen ingreep	12
3.3 Onderzoeksmethode	12
4. Resultaten	13
4.1 Soortbescherming (Flora- en faunawet)	13
4.1.1 Bureauonderzoek	13
4.1.2 Veldonderzoek	13
5. Consequentie Natuurwetgeving	15
5.1 Soortbescherming Flora- en faunawet	15
6. Conclusies	16
Literatuur	17
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied	18

1. Inleiding

Hockeyclub IJsseloever is van plan het sterk verouderde clubgebouw aan de Zomerdijk 42b in IJsselstein te slopen en hier een nieuw clubgebouw te realiseren. Om de nieuwbouw mogelijk te maken moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. Dhr. J. Staps van RO24 is als adviseur betrokken bij deze bestemmingsplanwijziging.

Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of ter plaatse van het te bouwen clubgebouw en te slopen oude gebouw beschermde soorten voorkomen of op basis van het biotooptype zeer waarschijnlijk voorkomen, heeft RO24 Van der Molen Groenconsult opdracht gegeven voor het uitvoeren van een flora en faunaonderzoek (quickscan).

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van de quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten.

Een quickscan is een momentopname en staat niet gelijk aan een volledige veldinventarisatie. Het is een eerste stap waaruit blijkt of een vervolgstap in de vorm van een uitgebreidere natuurtoets noodzakelijk is of dat dit niet het geval is.

2. Wettelijk kader

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hiermee zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in de nationale wetgeving verankerd. Daarnaast geldt het afwegingskader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Beschermde gebieden liggen op ruime afstand van de onderzoekslocatie - dichtstbij gelegen is Natura 2000-gebied Uiterwaarden Lek op ca. 6,5 km - en de werkzaamheden zijn van dien aard dat ze daarop geen invloed hebben. De Natuurbeschermingswet wordt daarom buiten beschouwing gelaten.

De planlocatie ligt vlak bij de Hollandse IJssel. Deze maakt als ecologische verbindingszone (EVZ) deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De ruimtelijke ingreep vindt plaats buiten de EHS en heeft daar ook geen invloed op, waardoor het afwegingskader EHS niet van toepassing is.

Daarom is in dit geval alleen de soortbescherming van toepassing.

2.1 Flora- en Faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) is omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het instandhouden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Vanaf 1 januari 2017 worden Flora- en fauna wet, Natuurbeschermingswet en Boswet samengevoegd in één nieuwe Wet Natuurbescherming.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

- Artikel 8: Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te onwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen
- Artikel 9: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10: Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11: Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Daarnaast is artikel 13 eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren

en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet

artikel 2: 1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Om de werking van de Flora- en faunawet minder star te maken is middels een Algemene Maatregel van Bestuur de regelgeving rond de Flora- en faunawet aangepast. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger is geworden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

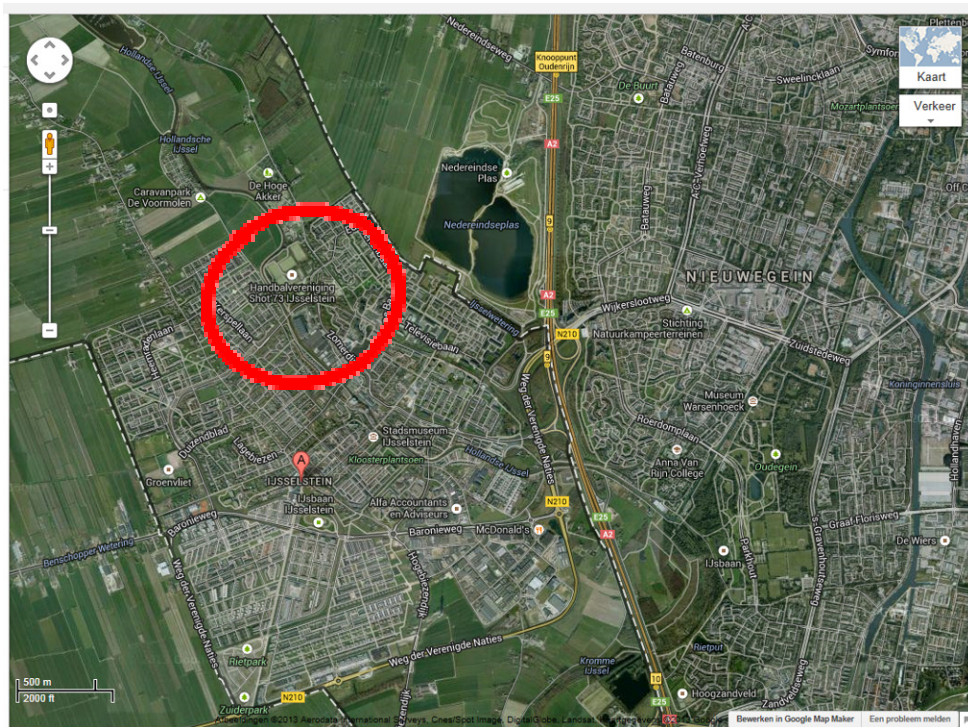
1. De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.
2. De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen ontheffing worden verkregen voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. Hierdoor kan geen ontheffing aangevraagd worden op basis van ‘werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling’.

Vogels Vogels zijn niet te vatten in een van de voorgaande categorieën. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor vogels kan alleen ontheffing verkregen worden op grond van een belang dat staat in de Europese Vogelrichtlijn. In de praktijk betekent dit dat met name het broedseizoen ontzien dient te worden aangezien in deze periode sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Van een aantal vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaats zijn deze rust- en verblijfplaatsen het hele jaar beschermd.

3. Gebiedsbeschrijving en onderzoeksmethode

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoeksgebied betreft de gebouwen en het terrein gelegen rond het clubgebouw en de kleedkamers van hockeyclub IJsseloever in het sportpark IJsseloever in IJsselstein, provincie Utrecht. In figuur 1 is de ligging van het sportpark in de regio en in detail weergegeven.

Figuur 1a: Ligging planlocatie in de regio (binnen rode lijn).

Figuur 1b: Ligging planlocatie in detail (binnen rode lijn).

De gebouwen in het plangebied betreffen het clubgebouw/kantine met ervoor gelegen overkapping en de naastgelegen kleedkamers. Het geheel bestaande uit één bouwlaag, het clubgebouw is ca. 4m en de kleedkamers ca. 3m hoog, opgetrokken uit spouwmuren en met plat dak met bitumen dakbedekking. Verder bestaat het onderzoeksgebied uit tegelverharding, gazon en een met tegels verharde fietsenstalling. Ook staan er een forse opgaande wilg en enkele dunne, meerstammige essen op het terrein. Direct grenzend aan de achterzijde van de gebouwen loopt een openbaar pad met daarnaast een haag van veldesdoorn.

Een foto-impressie van het plangebied is in bijlage 1 opgenomen.

3.2 Voorgenomen ingreep

De voorgenomen werkzaamheden bestaan uit het slopen van het clubgebouw en kleedkamers, het deels verwijderen van het gazon. De bomen blijven in tact. Op de vrijgekomen plek wordt een nieuw, iets groter clubgebouw met kleedkamers gebouwd bestaande uit twee bouwlagen, waarvan één deels ondergronds. De planning van de werkzaamheden is nog niet duidelijk.

3.3 Onderzoeksmethode

De onderzoekslocatie is eenmaal bezocht in de zomer van 2016.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens het bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het veldbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, onderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht is of met de voorgenomen werkzaamheden de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

4. Resultaten

4.1 Soortbescherming (Flora- en faunawet)

4.1.1 Bureauonderzoek

In 2014 is ten behoeve van de nieuwbouw van de nabijgelegen sporthal door ons bureau een ecologische quickscan uitgevoerd (Van der Molen Groenconsult, 2014, *Quickscan flora en fauna Nieuwbouw sporthal Sportpark IJsseloever te IJsselstein*). De locatie van het onderzoeksgebied voor de nieuwe sporthal uit 2014 grenst aan het onderzoeksgebied uit dit onderzoek. Voor het bureauonderzoek wordt daarom uitgegaan van de gegevens uit het bovenvermelde onderzoeksrapport.

Vaatplanten

Door de aanwezige voedselrijke omstandigheden in het onderzoeksgebied en het intensieve beheer worden geen beschermde vaatplanten verwacht.

Vogels

De forse wilg in het plangebied biedt in principe nestgelegenheid aan diverse roofvogels. Dergelijke nesten zijn jaarrond beschermd.

Zoogdieren

Mogelijk dat in de te slopen gebouwen spleten, gaten en holtes aanwezig zijn, waardoor vleermuizen de gebouwen kunnen binnen gaan en er verblijfplaatsen van vleermuizen zijn. Andere beschermde zoogdiersoorten worden niet verwacht.

De aanwezigheid van beschermde soorten van andere soortgroepen (vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden) in het plangebied kan op basis van het aangetroffen biotoop en intensieve terreingebruik worden uitgesloten.

4.1.2 Veldonderzoek

Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 28 juli 2016. Er scheen op deze ochtend een waterig zonnetje door lichte bewolking, enige uren eerder had het geregend, het waaide licht, met een temperatuur van circa 22°C.

Vaatplanten

In het plangebied zijn algemeen voorkomende, niet-beschermde plantensoorten aangetroffen.

Vogels

Jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels zijn niet waargenomen.

Zoogdieren

Mogelijke verblijfplaatsen voor vleermuizen in de vorm van holle bomen of bomen met gaten, holtes of scheuren zijn niet waargenomen. Op een aantal plekken vertonen de daklijsten van zowel clubhuis als kleedkamers aan de buitenzijde gaten en spleten, die in principe

toegang zouden kunnen bieden aan gebouw-bewonende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, zie figuur 2.

Figuur 2: Spleet tussen daklijst en muur aan zijgevel clubgebouw

Als gevolg van de aanwezige verlichting aan de gebouwen, de beperkte bouwhoogte ervan en het intensieve gebruik van het terrein, is het niet aannemelijk dat vleermuizen gebruik maken van de aanwezige holten en gaten achter de daklijsten.

Vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden

Voor deze soortgroepen is geen geschikt biotoop aanwezig. Er zijn ook geen exemplaren aangetroffen.

5. Consequentie Natuurwetgeving

In dit hoofdstuk wordt getoetst of het voorkomen van beschermde soorten consequenties heeft voor het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden.

5.1 Soortbescherming Flora- en faunawet

Vaatplanten

Er zijn geen beschermde soorten planten waargenomen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Vogels

Nesten van roofvogels (“horsten”) zijn niet aangetroffen, nesten van andere vogels in de aanwezige bomen kunnen niet worden uitgesloten. Broedende vogels zijn beschermd en mogen niet worden verstoord. Er is geen velling van bomen en struiken voorzien, ook hebben de sloop- en bouwwerkzaamheden naar verwachting geen invloed op eventueel aanwezige, broedende vogels. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Zoogdieren

Door de aanwezige verlichting aan de gebouwen, de beperkte bouwhoogte ervan en het intensieve gebruik van het terrein, kan gebruik van de gebouwen door vleermuizen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden

Er is geen geschikt biotoop voor deze soortgroepen aanwezig. Nader onderzoek is niet nodig, er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet voor deze soorten te worden aangevraagd.

6. Conclusies

Middels een veldbezoek is het terrein en de gebouwen van hockeyclub IJsselover in IJsselstein onderzocht op het voorkomen van beschermde soorten.

Er zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen. Nader onderzoek is niet aan de orde en een ontheffing van de Flora- en faunawet is niet nodig.

Nesten van roofvogels (“horsten”) zijn niet aangetroffen. Er worden geen bomen of struiken geveld. Er behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Gebruik van de gebouwen door vleermuizen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Er is geen ontheffing van de Flora- en faunawet benodigd.

Voor andere soortgroepen is nader onderzoek niet aan de orde en behoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd.

Literatuur

Diepenbeek, A. van, & R. Creemers, 2009. *Herkenning amfibieën en reptielen*. RAVON Nijmegen.

Meijden, R. van der, 2005, drieëntwintigste druk. *Heukels' Flora van Nederland*. Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten.

Ministerie LNV. *Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!*

Ministerie LNV, Dienst Regelingen. *Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet*.

Molen Groenconsult, van der, 2014, *Quicksan flora en fauna Nieuwbouw sporthal Sportpark IJsseloever te IJsselstein*

Pot R, 2003. *Veldgids Water en oeverplanten*, KNNV Uitgeverij & STOWA. Utrecht.

Weeda, E.J., R. Westra, Ch. Westra en T. Westra, 1985, herdruk 2003. *Nederlandse Oecologische Flora, wilde planten en hun relaties, deel 1*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

www.blwg.nl
www.rijksoverheid.nl
www.telmee.nl
www.libellennet.nl
www.vlindernet.nl
www.ravon.nl

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Foto 1: clubgebouw, tegelverharding en gazon

Foto 2: Kleedkamers

Foto 3: Fietsenstalling verhard

Foto 4: Hockeyveld met op achtergrond te vervangen gebouwen

Foto 5: Zij- en achtergevel clubgebouw en kleedkamers

Foto 6: clubgebouw met ervoor gelegen overkapping